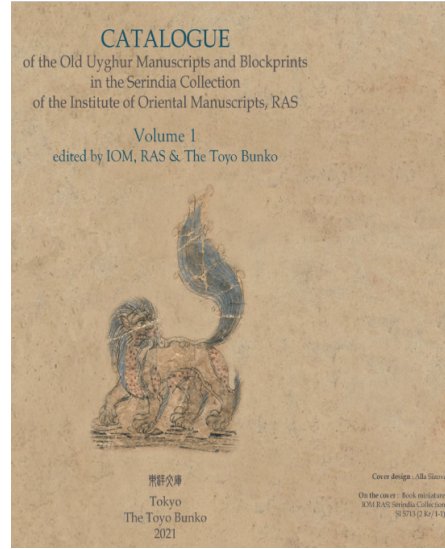

Olga Lundysheva, Anna Turanskaya, Hiroshi Umemura (2021): ***Catalogue of the Old Uyghur Manuscripts and Blockprints in the Serindia Collection of the Institute of Oriental Manuscripts, RAS.*** Volume 1 edited by IOM, RAS & The Toyo Bunko. Tokyo: Toyo Bunko, ISBN: 978-4-8097-0306-5, 2021. Edited by Peter Zieme. Manuscripts conservation by Kristina Korosteleva.

20. yüzyılın başında Doğu Türkistan'a yapılan keşif gezileri neticesinde Uygurlara ait yazmalar keşfedilmiştir. Keşfedilen bu yazmalar Avrupa'daki bilim insanlarının ve enstitülerin ilgisini uyanmıştır ve bölgeye olan ilgiyi artırmıştır. Bu ilginin doğal bir sonucu olarak dünyanın çeşitli ülkelerinden bilim insanları bölgeye çeşitli seferler düzenlemişlerdir. Bu seferler sonucunda keşfedilen yazmalar dünyanın çeşitli ülkelerindeki kütüphanelere ve koleksiyonlara götürülmüştür. Uygur yazmalarının büyük çoğunluğu Rusya¹, İngiltere², Almanya³, Japonya⁴, Fransa⁵ ve Çin'deki⁶ kütüphaneler ve müzelere

¹ Doğu Türkistan'a ilk keşif gezilerini Ruslar yapmıştır. İlk yazmalar bölgede bulunan resmi yetkiler tarafından elde edilmiştir. Daha sonra 1909-1910, 1914-1915'te S. S. Oldenburg ve 1909-1911, 1913-1914'te S. E. Malov tarafından çok sayıda yazma ele geçirilmiştir. İlk katalog çalışması için bkz. Hiroshi Umemura, Masahiro Shōgaito, Yutaka Yoshida, Abdurishid Yakup (2002): *Toyobunko-shozu St. Petersburg Uiguru-moji, Sogudo-moji, Mani-moji-shahon maikurofirumu-karimokuroku*. Tokyo: Chūōdaigaku Sōgō-seisaku Gakubu, Umemura Kenkyūshitsu. [İngilizce Başlık: *A Provisional Catalogue of the Microfilms of Uighur, Sogdian and Manichaean Manuscripts belonging to the St. Petersburg Branch of Institute of Oriental*

taşınmıştır. Bu büyük koleksiyonlar dışında İsveç⁷, Finlandiya⁸, Tayvan⁹, Türkiye¹⁰, Japonya¹¹ ve Çin'de¹² Uygur yazmalarını bulduran küçük koleksiyonlar bulunmaktadır.

Studies Russian Academy of Sciences brought to the Toyo Bunko, 1st edition.].

- ² İngilizler, Aurel Stein'in öncülüğünde 1900-1901, 1906-108 ve 1913-1915 yılları arasında üç sefer düzenlemiş ve bu seferler sırasında elde edilen yazmalar British Library'de Stein Koleksiyonunda bulunmaktadır. Bu yazmalar üzerine "L.D. Barnett, *Preliminary list of manuscripts in languages of Central Asia and Sanskrit, from the collections made by Sir Marc Aurel Stein, KCIE* (Unpublished typescript)" yayımlanmamış daktilo yazısı [Unpublished typescript] bir çalışma bulunmaktadır (akt. Elverskog 2020: 19, 9. dipnot).
- ³ Almanlar, 1902-1903, 1904-1905, 1905-1907 ve 1913-1914 yıllarında Albert Grünwedel ve Albert von Le Coq yönetiminde dört sefer düzenlemişlerdir. Bu seferlerden elde edilen yazmalar Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften (BBAW) ve Museum für Indische Kunst'ta (MIK) korunmaktadır. Bu yazmalara dair katalog çalışması *Verzeichnis der orientalischen Handschriften in Deutschland* [= VOHD] içerisinde *Alltürkische Handschriften* adıyla devam etmektedir. Kataloglar için bkz. <https://rep.adw-goe.de/handle/11858/00-001S-0000-0023-9ACE-6>
- ⁴ Japonlar, 1902-1904, 1908-1909 ve 1910-1914 yılları arasında üç sefer düzenlemiştir. Bu seferlerden ilkini Kont Otani sonraki iki seferi Tachibana Zuichō öncülük yapmıştır. Bu üç seferden elde edilen yazmaların büyük bir kısmı Kyoto'daki Ryūkoku Üniversitesi kütüphanesinde korunmaktadır. Katalog için bkz. Haneda Tōru, Yamada Nobua (1961): "A List of the Manuscripts Remains in Uygur Script Preserved in the Ryūkoku Library". *Monumenta Serindia* 4: 171-206.
- ⁵ Fransızlar, Paul Pelliot öncülüğünde 1906-1909 yılları arasında yaptığı seferler sonucunda Doğu Türkistan'dan birçok yazmayı Paris'e götürmüşlerdir. Bu yazmalar Paris'te *Bibliothèque Nationale* ve *Musée Guimet*'de muhafaza edilmektedir.
- ⁶ Çin'de Pekin Milli Kütüphanesine aralarında *Xuanzang Biyografisi*, *Abitaki*, *Daśakarmapathāvadānamālā* ve *Maitrisimit* gibi eserlere ait yazmalarında bulunduğu birçok Uygurca eser parçası bulunmaktadır. Katalog için bkz. Umemera Hiroshi (1990): "Uyghur Manuscripts Preserved in the People's Republic of China". *Documents et archives provenant de l'Asie centrale: Actes du colloque Franco-Japonais*. Kyoto Soc. Franco-Japonaise des Etudes Orientales: 175-186. (akt. Elverskog 2020: 20, 12. dipnot).
- ⁷ Stockholm'deki Folkens Müzesinde Sven Hedin'in bıraktığı 41 yapraklık Budist bir Uygur metni mevcuttur. Katalog için bkz. Kōgi Kudara (1980): *A Provisional Catalogue of Uigur Manuscripts Preserved at the Ethnographical Museum of Sweden*. Stockholm (Yayımlanmamış el yazması) (akt. Elverskog 2020: 20, 13. dipnot).

Burada tanıtmasını yapacağımız eser, Rusya Bilimler Akademisi Doğu El Yazmaları Enstitüsü'nün Serindia Koleksiyonunda yer alan Eski Uygurca el yazmaları üzerine hazırlanmış bir katalog çalışmasıdır. Bu katalog, *Rusya Bilimler Akademisi Doğu El Yazmaları Enstitüsü Serindia Koleksiyonundaki Eski Uygur El Yazmaları ve Blok Baskıları Kataloğu* [Catalogue of the Old Uyghur Manuscripts and Blockprints in the Serindia Collection of the Institute of Oriental Manuscripts, RAS] adıyla yayınlanmıştır.

Çalışma, Peter Zieme'nin Rusça ve İngilizce sunuş yazısıyla başlamakta ve sonrasında I. F. Popova ve T. Hamashita tarafından yazılan Rusça ve İngilizce *Ön Söz* ile devam etmektedir. Popova hazırladığı ön sözde (Rusça ön söz [Предисловие]: I-II. s; İngilizce ön söz [Foreword]: III-IV. s), Rusya Bilimler Akademisi Doğu El Yazmaları Enstitüsü Serindia Koleksiyonunda [The Serindia Collection of the Institute of Oriental Manuscripts, RAS] yer alan yazmaların keşfi, Rusya'ya getirilmesi ve bu yazmalar üzerine yapılan çalışmaların kısa tarihçesine değinmiştir. Hamashita (Rusça ön söz [Предисловие]: V. s; İngilizce ön söz [Foreword]: VI. s) ise katalogun Eski Uygurca araştırmalarındaki

-
- ⁸ Finlandiya'da Helsinki Üniversitesi Ulusal Kütüphanesinde Carl Mannerheim Koleksiyonunda Uygurca yazmalar bulunmaktadır. Katalog için bkz. Harry Halén (2010): *C.G.E. Mannerheimin Aasian-ratsastuksen aineistoa 1906-08 1. Muistiinpanoja retkeltä sekä muuta siihen liittyvää aineistoa 2. Fragmenttikokoelma Suomalais-Ugrilaisen Seuran talletus*. Helsinki: Uudistettu laitos. [<https://www.doria.fi/handle/10024/113487>]
- ⁹ Tayvan'da Academia Sinica Tarih ve Filoloji Enstitüsü Fu Ssu- Nien Kütüphanesinde Buddhāvataṃśakasūtra'ya ait yazmalar bulunmaktadır. Katalog için bkz. Fang Guangchang (2013): *Dunhuang Manuscripts in the Collection of the Fu Ssu-Nien Library*. Taipei: Institute of History and Philology, Academia Sinica
- ¹⁰ İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesinde ve Ankara Etnografya müzesinde çeşitli Uygurca yazmalar bulunmaktadır. İstanbul Üniversitesindeki yazmaların kataloğu için bkz. Osman Fikri Sertkaya, Kogi Kudara (1987): *A Provisional Catalogue of Central Asian Fragments preserved at The Library of Istanbul University*. İstanbul (Yayımlanmamış daktilo yazısı).
- ¹¹ Japonya'da Tenri Kütüphanesi, Haneda Fotoğraf Koleksiyonu, Fujii Yürinkan Müzesi ve Nakamura Fesutsu Koleksiyonu gibi yerler çeşitli sayıda yazma eser mevcuttur.
- ¹² Çin'de Dunhuang Araştırmaları Enstitüsü, Gansu Eyalet Müzesi, Çin Kültürel Miras Akademisi gibi kurumlarda Uygurca yazma bulunmaktadır.

yerini ve bu çalışmada yer alan araştırmacıların kataloğa olan katkılarına dikkat çekmiştir.

Çalışmanın *Rusya Bilimler Akademisi Doğu El Yazmaları Enstitüsü Serindia Koleksiyonu* kısmı Rusça [Сериндийский фонд ИВР РАН] (VII-XXI. s) ve İngilizce [Serindia collection of the IOM, RAS] (bölüm: XXIII-XXXVI. s) olarak hazırlanmıştır. Bu bölümde Rusların yaptığı Turfan seferleri ve bu seferlere katılan bilim insanları, bu seferlerden elde edilen malzemelerin türü ve bu malzemelerin yer aldığı çeşitli alt koleksiyonlar hakkında kısa bilgiler verilmiştir. Bu katalog günümüzde 13'ü satın alanların isimlerini taşıyan farklı boyut ve içerikte 15 alt koleksiyona sahip Serindia Koleksiyonunda yer alan el yazmalarının sistemli şekilde incelenmesine dayanmaktadır. Serindia Koleksiyonundaki eserlerin bu şekilde sistemleştirilmesine karar veren Sergei F. Oldenburg olmuştur ve onun başlattığı bu sistem ilerleyen dönemlerde farklı alt koleksiyonlarda da kullanılmıştır. Günümüzde Serindia Koleksiyonunda yer alan alt koleksiyonlar şu şekilde verilmiştir (XXIII-XIV. sa.):

Sıra No:	Alt koleksiyonun adı:	Alt koleksiyonun kısaltması:	Alt koleksiyondaki öğelerin sayısı:
1	Berezovsky	B	124
2	Dyakov	D	32
3	Klementz	Kl	3
4	Kozlov	Koz	4
5	Kokhanovsky	K	537
6	Kolokolov	Kol	3
7	Krotkov	Kr	4462
8	Lavrov	L	35
9	Malov	M, MA, Mтд	155
10	Oldenburg	O	348
11	Petrovsky	P	873
12	Roborovsky	Rob	4
13	Strelkov	Strel-D	80
14	Uigur	Uig	26
15	Merv	Merv	1

Serindia Koleksiyonundaki Eski Uygur parçalarının kaynağı, elde edilişi ve işlenmesi kısmı da Rusça [История приобретения и обработка древнеуйгурских фрагментов Сериндийского фонда] (IX-XXI. s) ve İngilizce [Provenance, acquisition and processing of Old Uyghur fragments in the Serindia collection] (XXV- XXXIV. s) hazırlanmıştır. Bu bölümde Serindia Koleksiyonunda yer alan alt koleksiyonlar hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Bu alt koleksiyonda yer alan yazmaların sayısı, bu yazmaların koleksiyonlara nasıl ulaştığı ve alt koleksiyonlarda yer alan Eski Uygurca el yazmalarının hakkında çeşitli bilgilere yer verilmektedir. Bu katalog içerisinde yer verilen alt koleksiyonları ve kısaltmalarını; bunlarda bulunan yazmaları, türlerini ve sayılarını şu şekilde özetlemek mümkündür (XXV- XXXIV. s).

Serindia Koleksiyonunda Yer Alan Alt Koleksiyonlar

Sıra No:	Alt koleksiyonların adı:	Alt koleksiyonda yer alan el yazmaları:
1	Roborovsky ve Klementz Alt Koleksiyonu (Rob., Kle.-Rob., Uig) [Roborovsky and Klementz subcollection] [Коллекции Роборовского и Клеменца]	* Mahāmāyūrīvidyārājñīsūtra: SI 4871–4872 (Rob/2-Rob/3) [2 el yazması] * Eski Uygur belgeleri: SI 4873 (Rob/4), SI 6544 (Uig/14), SI 6545 (Uig/15), SI 6546 (Uig/16) * Budist el yazmaları: SI 6540 (Uig/8, Uig/9), SI 6542 (Uig/11) [3 el yazması] * Çince parşömen kâğıdının arka yüzündeki el yazması: SI 6539 (Uig/7)
2	Kokhanovsky Alt Koleksiyonu (K) [Kokhanovsky subcollection] [Коллекция Кохановского]	* Budist el yazmaları: SI 4904 (K/20), SI 4906–4908 (K/22–K/24), SI 4910–4913 (K/26–K/29), SI 4914–4918 (K/30), SI 5879, SI 5885, SI 5887–5890, SI 5892, SI 5915, SI 5995 (K/6), SI 6148, SI 6168, SI 6193, SI 6215, SI 6219, SI 6277, SI 6349 (K/7), SI 6593–6595, SI 6598 * Sivil metinler: SI 4909/1 (K/25a). [Toplam 34 el yazması bulunmaktadır]

3	Berezovsky Alt Koleksiyonu (B) [Berezovsky subcollection] [Коллекция Березовского]	* Eski Uygurca Budist el yazmalar: SI 2951 (B/22) [4 el yazması] * Kursiv yazılı tanımlanamayan Budist el yazmaları: SI 2952–2954 (B/23), SI 2966 (B/30), SI 2964 (B/28) [23 el yazması] * Brāhmī ile yazılmış el yazmaları: SI 2965/1, 2, 3 (B/29) [3 el yazması]
4	Dyakov Alt Koleksiyonu (D) [Dyakov subcollection] [Коллекция Дьякова]	* Dhāranī parçası: SI 3123 (D/5) * Avalokiteśvara-sūtra'nın (Kuanši im pular) el yazma parçası: SI 3158 (D/2) * Xuastvanift metni: SI 3159 (D/1) * Avataṃsakasūtra: SI 4842 (D/3) [14 yaprak] * Suvarṇaprabhāsottamasūtra (Altun Yaruk): SI 4843 (D/4) [48 el yazması] * Tanımlanamayan Budist metinler: SI 4844 (D/6), SI 4846 (D/10), SI 4845 (D/7), SI 4850 (D/14-1), SI 4854 (D/16), SI 4857 (D/19), SI 4860 (D/23), SI 4861 (D/24a), SI 4862 (D/24b), SI 4863 (D/25) * Sivil belgeler: SI 4847 (D/11), SI 4848 (D/12), SI 4849 (D/13), SI 4851 (D/14-2), SI 4852 (D/14-3), SI 4853 (D/15), SI 4855 (D/17), SI 4856 (D/18), SI 4858 (D/20, D/21), SI 4859 (D/22)
5	Krotkov Alt Koleksiyonu (Kr) [Krotkov subcollection] [Коллекция Кроткова]	* Krotkov alt koleksiyonu, 4454 parça Eski Uygurca el yazmasına sahiptir. Çince parşömen kâğıdının arka yüzüne yazılı 800'den fazla Eski Uygurca el yazması ve 28 tanesi Soğdca el yazmasının arka yüzüne yazılı parçalar * Eski Uygurca el yazmaları: SI 6603–SI 6613 [530 yazma] * Eski Uygurca el yazma parçalarının en

		büyük alt koleksiyonunun türleri: Mahâyâna ve Mahâyâna dışı metinleri, Çince uydurma sūtralar, sivil belgeler
6	Oldenburg Alt Koleksiyonu (O) [Oldenburg subcollection] [Коллекция Ольденбурга]	<p>* Eski Uygurca el yazmaları: SI 3114/1 (O/66), SI 3116/3 (O/7c), SI 3161 (O/49a-d), SI 3162 (O/50), SI 4586 (O/2-6), SI 4603 (O/3-9,1–O/3-9,2)–SI 4605 (O/3-9,4), SI 4609 (O/4-4), SI 4620 (O/5-10,1), SI 4621 (O/5-10,2), SI 4624 (O/6- 2), SI 4664 (O/15-1)–SI 4667 (O/15-4), SI 4671 (O/15-8), SI 4679 (O/16-4B)–SI 4685 (O/16-9), SI 4686 (O/29)–SI 4688 (O/31), SI 4691 (O/36)–SI 4693 (O/38), SI 4695 (O/41)–4713 (O/48a-d), SI 4614 (O/51), SI 4716 (/54)–SI 4717 (O/55), SI 4718 (O/73), SI 4720 (O/76), SI 4724 (O/26), SI 4725 (O/56)–SI 4732 (O/63), SI 4735 (O/70), SI 4738 (O/77a)–SI 4765 (O/105), SI 4768 (O/109), SI 4776 (O/113a-b)–SI 4777 (O/113c), SI 4820 (O/39)–SI 4823 (O/40c), SI 4824 (O/48d), SI 4836 (O/198), SI 6560) [102 yazma]</p> <p>* Eski Uygurca el yazmaları: SI 6677, SI 6678, SI 6619–SI 6676 [Eski Uygurca 60 el yazması, 35 tanesi Çince parşömen kâğıdının arka yüzüne yazılmıştır]</p> <p>* Sivil belgeler: SI 4716 (O/54), SI 4717 (O/55), SI 4718 (O/73), SI 4735 (O/70), SI 4820 (O/39), SI 4747 (O/89)</p>
7	Petrovsky Alt Koleksiyonu (P) [Petrovsky subcollection] [Коллекция Петровского]	<p>* Petrovsky alt koleksiyonu, dördü Eski Uygurca olmak üzere 582 parçadan oluşmaktadır.</p> <p>* Eski Uygurca 4 el yazmasından 2'si kursiv yazısı: SI 1924 (P/132), SI 3629 (P/1253), 2'si de ahşap tabletler üzerine</p>

		yazılmış: SI 3660 (P/137д), SI 3671 (P/140б).
8	Malov Koleksiyonu (M, MA) [Malov subcollection] [Коллекция Малова]	Alt (M, MA) [Malov subcollection] [Коллекция Малова]
		* Sitātapatrādhāraṇī blok baskısı: SI 4502 (M/5) * Turfandan iki belge: SI 4503 (M/6), SI 4504 (M/7) * Eski Uygurca el yazmaları: SI 4498–SI 4504 (M/1–M/7), SI 4559–SI 4575 (MA/1–MA/11-4) [24 öge] * Suvarṇaprabhāsottamasūtra (Altun Yaruk): SI 4498 (M/1), SI 4500 (M/3) * Buyan ävirmäk: SI 4499 (M/2)
9	Kozlov Koleksiyonu (Koz) [Kozlov subcollection] [Коллекция Козлова]	Alt (Koz) [Kozlov subcollection] [Коллекция Козлова]
		* Eski Uygurca el yazması: SI 4841 (Koz/5)
10	Çeşitli koleksiyonlar (Uig) [Miscellaneous subcollection] [Материалы из разных коллекций]	alt (Uig) [Miscellaneous subcollection] [Материалы из разных коллекций]
		* Uig olarak işaretlenmiş çeşitli el yazmaları: SI 3156 (Uig/3), SI 3157 (Uig/12), SI 5066 (Uig/19), SI 6534–SI 6557 (Uig/1–Uig/2, Uig/4–Uig/11, Uig/13–Uig/18) [27 parça] * Eski Uygur alfabesiyle yazılmış 15. yüzyıla ait Çağatayca resmi belgeler: Uig/1 ve Uig/2 (şimdi sırasıyla SI 6534 ve SI 6535) * Küçük boyutlu Manihaist parçalar: SI 5066 (Uig/19), SI 6547–SI 6553 (Uig/17), SI 6554–SI 6557 (Uig/18) * Xuanzang biyografisi: SI 3156 (Uig/3), SI 6538 (Uig/6) * Abitaki sūtra: SI 6536–SI 6537 (Uig/4-Uig/5)

Rusça [Инвентаризация и изучение древнеуйгурских фрагментов] (XIX-XXI. s) ve İngilizce [Processing the Old Uyghur fragments] (XXXIV-XXXVI. s) olarak hazırlanan *Eski Uyğurca el yazmalarının işlenmesi* bölümünde bu el yazmaları üzerine çalışma yapan bilim insanlarına ve yapılan çalışmalara kısaca değinilmiştir. 20. yüzyılın başlarında Wilhelm Radloff ve Sergey E. Malov'un ortak çabalarıyla başlayan ve *Xuāstvānīft*, *Dišastvustik*, *Kuanši-im Pular*, *Suvarnaprabhā-sottamasūtra* gibi Budist ve sivil metinler üzerine yapılan çalışmaların kronolojik bir değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu ilk çalışmaların ardından 1960'lardan itibaren Lyudmila V. Dmitrieva tarafından çalışılan *Xuāstvānīft*'i; Liliya Yu. Tugusheva tarafından çalışılan *Xuanzang biyografisi*, *Abitaki sūtra*, *Daśakarmapathāvadānamālā*, *Xuāstvānīft* gibi metinlerin yayın sürecinden kısaca bahsedilir.

Teknik Notlar [Technical notes] bölümünde ilk olarak katalogda yer alan 603 kayıt ile temsil edilen 564 el yazmasının değerlendirilmesinin yapıldığı ve bu el yazmalarına dair kısa açıklamalara yer verdiği belirtilir. Dahası katalogda yer alan el yazmalarının 12 tematik bölüme ayrıldığı ve kataloğun yapısı ile içeriği hakkındaki bilgiler kısa notlarla gösterilmiştir (XXXVII- XL. s).

Katalogda Yer Alan Tematik Bölümler:

Tematik Bölümler:	Katalog No:
I. MAHĀYĀNA OLMAYAN METİNLER [NON-MAHĀYĀNA TEXTS]	# 0001-0110
II. MAHĀYĀNA METİNLER [MAHĀYĀNA TEXTS]	# 0111-0159
III. ABHIDHARMA METİNLERİ [ABHIDHARMA TEXTS]	# 0160-0166
IV. ÇİNCE UYDURMA (SŪTRALAR) [CHINESE APOCRYPHA]	# 0167-0276
V. TANTRİK METİNLER [TANTRIC TEXTS]	# 0277-0301
VI. DİĞER BUDİST METİNLER [OTHER BUDDHIST TEXTS]	# 0302-0379
VII. BİLİM [SCIENCE]	# 0380-0409
VIII. DİĞER DİNİ METİNLER	# 0410-0416

[OTHER RELIGIOUS TEXTS]	
IX. DİNİŞİ VE SİVİL METİNLER [SECULAR AND CIVIL DOCUMENTS]	# 0417-0558
X. MUHTELİF METİNLER [MISCELLANEOUS TEXTS]	# 0559-0567
XI. BRĀHMĪ YAZILI UYGURCA METİNLER [UYGHUR TEXTS IN BRĀHMĪ SCRIPT]	# 0568-0585
XII. UYGUR YAZISI İÇİNDEKİ ÇİNCE METİNLER CHINESE TEXTS IN UYGHUR SCRIPT	# 0586-0603

Katalogda her bir yazma için *Header* [Başlık], *Collection* [Koleksiyon], *Type* [Tür], *Script* [Yazı], *Script type* [Yazı Türü], *Format* [Biçim], *Description* [Tanımlama], *Size* [boyut], *Paper* [Kâğıt], *Elements* [Ögeler], *Number of lines* [Satır Sayısı], *Contents* [İçerikler], *Publication / Quotation / Facsimile* [Yayın / Alıntı / Faksimile], *Notes* [Notlar] gibi bilgilere yer verilmiştir. Katalogun yapısı ve içeriği şu şekilde özetlenmiştir (XXXVII- XL. s):

Nº 0000 Catalogue number	SI call number	Former call number
<i>Collection:</i> Name of acquirer, provenance information (if known).		
<i>Type:</i> (Manuscript / Blockprint).		
<i>Script:</i> recto / verso.		<i>Script type:</i> Only for Old Uyghur writing.
<i>Format:</i> Scroll / a-pustaka / b-pustaka / Concertina / Booklet / Codex / Single sheet / (?).		
<i>Description:</i> Fragment or detailed description (if possible) / Complete / Almost complete.		
<i>Size:</i> (height × width) cm.		
<i>Paper:</i> general description.		
<i>Elements:</i> additional information.		
<i>Number of lines:</i> Only for Old Uyghur writing (recto, verso). Line length and spacing (if possible)		
<i>Contents:</i>		
<i>Edition / Quotation / Facsimile:</i>		
<i>Notes:</i>		

Katalogun esasını oluşturulan inceleme kısmında Eski Uyгурca el yazmaları 12 ana ve 52 alt tematik bölüme ayrılmıştır.

I. NON-MAHĀYĀNA TEXTS [MAHĀYĀNA OLMAYAN METİNLER]		
Metin Türü:	Katalog Nosu:	Katalogdaki Sayfa Aralığı:
Āgamas	Nº 0001 -	1-10

[Agamalar]	№ 0020	
Non-mahāyāna sūtras and avadānas [Mahāyāna olmayan sūtralar ve avadanalar]	№ 0021 - № 0027	10-13
Daśakarmapathāvadānamālā	№ 0028 - № 0110	13-46
II. MAHĀYĀNA TEXTS [MAHĀYĀNA METİNLERİ]		
Metin Türü:	Katalog Nosu:	Katalogdaki Sayfa Aralığı:
Buddhāvataṃsakasūtra	№ 0111 - № 0139	47-60
Avalokiteśvara sūtras [Avalokiteśvara sūtralar]	№ 0140 - № 0152	60-66
Vajracchedikāpraññāpāramitāsūtra	№ 0153	66
Nidānasūtra	№ 0154	66-67
Daśabalasūtra	№ 0155 - № 0156	67
Suvarṇaprabhāsottamasūtra [Altun yaruk]	№ 0157 - № 0159	68-70
III. ABHIDHARMA TEXTS [ABHIDHARMA METİNLERİ]		
Metin Türü:	Katalog Nosu:	Katalogdaki Sayfa Aralığı:
入阿毘達磨論 <i>Ru a pi da mo lun</i> “Treatise on entering Abhidharma” [Abhidharma’ya giriş hikâyesi]	№ 0160 - № 0165	71-73
大乘法苑義林章 <i>Da cheng fa yuan yi lin zhang</i> “Essays on the forest of meanings in the Dharma garden of Mahāyāna” [Mahāyāna'nın Dharma bahçesindeki anlamlar ormanı üzerine denemeler]	№ 0166	74
IV. CHINESE APOCRYPHA [ÇİNCE UYDURMA (SŪTRALAR)]		
Metin Türü:	Katalog Nosu:	Katalogdaki Sayfa Aralığı:

Abitaki sūtra 白蓮社經 <i>Bai lian she jing</i> “Sūtra of the White Lotus Society” [Beyaz Lotus Topluluğu’nun Sūtrası]	№ 0167 - № 0168	75-76
圓覺經 <i>Yuan jue jing</i> “Sutra of Perfect Enlightenment” [Mükemmel Aydınlanma Sutrası]	№ 0169	76
善惡因果經 <i>Shan e yin guo jing</i> “Sūtra of causes and results of good and bad” [İyi ve kötünün sebepleri ve sonuçları sūtrası]	№ 0170	77
慈悲道場懺法 <i>Ci bei dao chang chan fa</i> Kṣanti kılguluk nom “Sutra of the Repentance Ritual of Great Compassion” [Büyük Merhametin Tövbe Ritüeli sūtrası]	№ 0171 - № 0182	77-83
金剛經纂 <i>Jin gang jing zuan</i> “Diamond sūtra” [Elmas sūtrası]	№ 0183 - № 0187	83-85
Commentary to Vajracchedikā sūtra [Vajracchedikā sūtra tefsiri]	№ 0188 - № 0190	86-87
佛頂心陀羅尼 <i>Fo ding xin tuo luo ni</i>	№ 0191 - № 0193	87-88
Garbhaparimocanasūtra	№ 0194 - № 0198	88-90
佛說北斗七星延命經 <i>Fo shuo bei dou qi xing yan ming jing</i> Yetikān sudur “Big Dipper Sūtra” [Büyük Ayı Sūtrası]	№ 0199 - № 0201	90-91
佛說天地八揚(陽)神咒經 <i>Fo shuo tian di ba yang shen zhou jing</i> Sākiz yükmäk yaruk	№ 0202 - № 0268	92-123

大乘法苑義林章 <i>Da sheng fa yuan yi lin zhang</i> “Chapters on the forest of meaning of the dharma garden of Mahāyāna” [Mahāyāna'nın dharma bahçesinin anlam ormanı üzerine bölümler]	№ 0269 - № 0271	123-124
十王經 <i>Shi wang jing</i> “Sūtra of the Ten Kings” [On Kralın Sūtrası]	№ 0272 - № 0274	124-125
悉談章 <i>Xi tan zhang</i> Siddham songs [Siddham şarkıları]	№ 0275 - № 0276	125-126
V. TANTRIC TEXTS [TANTRİK METİNLER]		
Metin Türü:	Katalog Nosu:	Katalogdaki Sayfa Aralığı:
Aparimitāyurjñānasūtra	№ 0277 - № 0290	127-132
Āryasarvatathāgatoṣṇīṣasitātapatrāparāji tñāmadhāraṇī	№ 0291 - № 0294	133-134
Āryasarvadurgatipariśodhanyuṣṇīṣaviya yanāmadhāraṇī	№ 0295 - № 0297	134-135
Pañcarakṣā “Five Protectors” [Beş Koruyucu]	№ 0298 - № 0300	136-137
Mañjuśrīnāmasaṃgīti “Chanting the Names of Mañjuśrī” [Mañjuśrī'nin İsimlerini Zikretmek]	№ 0301	137
VI. OTHER BUDDHIST TEXTS [DİĞER BUDİST METİNLER]		
Metin Türü:	Katalog Nosu:	Katalogdaki Sayfa Aralığı:
Xuanzang biography [Xuanzang biyografisi]	№ 0302 - № 0303	139-140

Buddha Maitreya texts [Buddha Maitreya metinleri]	№ 0304 - № 0310	140-143
T(ä)ñrikän tegin t(ä)ñrim	№ 0311 - № 0333	143-153
Caitya veneration [Caitya'ya saygı]	№ 0334 - № 0335	153
Buddhist poems [Budist şiirler]	№ 0336 - № 0344	154-157
Praise of Dharmaprabhāsa [Dharmaprabhāsa'ya Övgü]	№ 0345 - № 0349	157-159
Confession texts [Günah Çıkarma Metinleri]	№ 0350 - № 0352	160-161
Unidentified Buddhist texts [Tanımlanamayan Budist metinler]	№ 0353 - № 0371	161-169
Colophons of Buddhist texts [Budist metinlerinin kolonfonları]	№ 0372 - № 0379	169-172
VII. SCIENCE [BİLİM]		
Metin Türü:	Katalog Nosu:	Katalogdaki Sayfa Aralığı:
千字文 <i>Qian zi wen</i> “Thousand Character Essay” [Bin Karakter Yazısı]	№ 0380 - № 0389	173-177
開蒙要訓 <i>Kai meng yao xun</i> “Important instructions for beginners” [Yeni başlayanlar için önemli talimatlar]	№ 0390 - № 0409	178-188
VIII. OTHER RELIGIOUS TEXTS [DİĞER DİNİ METİNLER]		
Metin Türü:	Katalog Nosu:	Katalogda ki Sayfa Aralığı:
Manichaeen texts [Manihaist metinler]	№ 0410 - № 0416	189-192
IX. SECULAR AND CIVIL DOCUMENTS [DİNDİŞİ VE SİVİL METİNLER]		
Metin Türü:	Katalog Nosu:	Katalogdaki

		Sayfa Aralığı:
Official decrees [Resmi kararnameler]	№ 0417 - № 0426	193-197
Sale contracts [Satış sözleşmeleri]	№ 0427 - № 0436	197-202
Loan contracts [Borç sözleşmeleri]	№ 0437 - № 0455	202-210
Other contracts [Diğer sözleşmeler]	№ 0456 - № 0462	210-213
Accounting records [Muhasebe kayıtları]	№ 0463 - № 0475	214-219
Other documents [Diğer belgeler]	№ 0476 - № 0491	219-225
Letters [Mektuplar]	№ 0492 - № 0508	225-231
Secular notes [Dindışı notlar]	№ 0509 - № 0558	232-254
X. MISCELLANEOUS TEXTS [MUHTELİF METİNLER]		
Metin Türü:	Katalog Nosu:	Katalogdaki Sayfa Aralığı:
Miscellaneous Texts [Muhtelif Metinler]	№ 0559 - № 0567	255-258
XI. UYGHUR TEXTS IN BRĀHMĪ SCRIPT [BRĀHMĪ YAZILI UYGURCA METİNLER]		
Metin Türü:	Katalog Nosu:	Katalogdaki Sayfa Aralığı:
Uyghur Texts in Brāhmī Script [Brāhmī Yazılı Uygurca Metinler]	№ 0568 - № 0585	259-266
XII. CHINESE TEXTS IN UYGHUR SCRIPT [UYGUR YAZISI İÇİNDEKİ ÇİNCE METİNLER]		
Metin Türü:	Katalog Nosu:	Katalogdaki Sayfa Aralığı:

Chinese Texts in Uyghur Script [Uyghur Yazısı İçindeki Çince Metinler]	№ 0586 - № 0603	267-275
--	-----------------	---------

II. MAHĀYĀNA TEXTS

Buddhāvataṃsakasūtra

№ 0111 SI 4842 D/3a, D/3b.

Collection: Dyakov. Found in Astana (Turfan).

Blockprint (recto).

Script: Uyghur (recto).

Script type: Blockprint (recto).

Language: Uyghur (recto).

Format: Concertina.

Description: 14 folios. Significant surface abrasion, tidemarks.

Size: 22.5 × 9 cm.

Paper: Laid (8-9/cm), one-layered, thin, matte paper of yellowish colour.

Number of lines: 6 /folio (recto), 84 lines in total. Length 16 cm, line spacing 1.4 cm.

Contents: ASS. Translation of T. 293 (大方廣佛華嚴經 Da fang guang fo hua yan jing) vol. 10 p. 844c5-845a6.

Edition: Radloff 1911: 103-109; Ishihama 1950.

Quotation: Yakup 2008: 435-438 (includes an edition of a parallel blockprint U 4307).

Facsimile: Radloff 1911: Pl. 2c.

Notes: Cf. U 4307.

№ 0112 SI 1467 Kr II/5-10.

Collection: Krotkov. Found in Turfan.

Manuscript (recto, verso).

Script: Uyghur (recto, verso).

Script type: Calligraphic (recto, verso).

Language: Uyghur (recto, verso).

Format: a-pustaka.

Description: Left part of the folio.

Size: 24 × 14 cm.

Paper: Laid (7-8/cm), one-layered, medium, matte paper of light yellowish colour.

Elements: Guidelines (red). Uyghur pagination “10th bundle, 10th juan, (page) 30’ (onunç cürning onunç ülüs onuz tükädî) on verso side.

Number of lines: 6 (recto), 6 (verso). Length 18.4-18.8 cm, line spacing 1.7-2 cm.

Contents: ASS + Colophon to ASS (?).

Edition: Kitsudō 2017a: 140-141.

Quotation: BTT XLVII: #43.

Facsimile: Plate 5 (fig. 1, 2).

Notes: +...+ SI 1468 (Kr II/5-11), SI 1747 (Kr II/5-1a, Kr II/5-1b), SI 1180 (Kr II/5-3), SI 1181 (Kr II/5-4).

Katalogdan örnek bir sayfa (47. s).

Başlıklar – İndeks [Titles – Index] bölümü kendi içerisinde *Sanskritçe Başlıklar* [Sanskrit titles], *Çince Başlıklar* [Chinese titles], *Uygurca Başlıklar* [Uyghur titles] ve *Özel Başlıklar* [Special titles] dört alt başlığa ayrılmıştır. Burada metinlerin Sanskritçe, Çince, Uygurca ve özel

başlıklarına ve bu başlıklara karşılık gelen katalog numaralarına yer verilmiştir (277-280. s).

Titles – Index	
Sanskrit titles	
<i>Abhidharma</i>	# 0160- 0166, 0576
<i>Āgama</i>	# 0001-0020
<i>Āryāparimitāyujñāsūtra = Aparimitāyujñāsūtra</i>	# 0277-0290
<i>Āryasarvadurgatipariśodhanīyūṣṇīśarījāyanāmadhāraṇī</i>	# 0295-0297
<i>Āryasarvatathāgatoṣṇīsasītāpatrāparāṇitānamadhāraṇī</i>	# 0291-0294

Sınıflandırma numaralarının konkordansı [Call numbers concordance] bölümünde Serindia koleksiyonuna dâhil edilen yazmaların “SI” kısaltması esas alınarak “SI” sınıflandırma numarası [“SI” call number], *Önceki sınıflandırma numarası* [Former call number] ve *Katalog numarası* [Catalogue No.] bilgilerinin tablo halinde konkordansına yer verilmiştir (281-292. s).

Call numbers concordance

‘SI’ call number	Former call number	Catalogue No.
SI 1	Kr II/2-1	# 0028
SI 2	Kr II/2-2	# 0029
SI 3	Kr II/2-3	# 0030
SI 4	Kr II/2-4	# 0031
SI 5	Kr II/2-5	# 0032
SI 6	Kr II/2-6	# 0033
SI 7	Kr II/2-7	# 0034
SI 8	Kr II/2-8	# 0035
SI 9	Kr II/2-9	# 0036
SI 10	Kr II/2-10	# 0037
SI 11	Kr II/2-11	# 0038
SI 12	Kr II/2-12	# 0039

Eski sınıflandırma numaralarının konkordansı [Former call numbers concordance] kısmında yazmaların Serindia koleksiyonuna taşınmadan önceki sınıflandırmaları esas alınarak *Önceki sınıflandırma numarası* [Former call number], “SI” sınıflandırma numarası [“SI” call number] ve *Katalog numarası* [Catalogue No.] bilgileri tablo halinde sunulmuştur (293-305. s).

Former call numbers concordance

(the code sequence used in the IOM, RAS inventory books is preserved)

Former call number	‘SI’ call number	Catalogue No.
B/29-1	SI 2965	# 0576
B/29-2	SI 2965	# 0576
B/29-3	SI 2965	# 0577

Çince Metinler [Chinese texts] bölümünde katalogda yer alan metinlere ait çeşitli indeksler hazırlanmıştır. (*Sınıflandırma numaralarına göre*) *İndeks* [Index (by call numbers)] ve (*Başlıklara göre*) *İndeks* [Index (by titles)] şeklinde iki alt bölümde işlenmiştir. (*Sınıflandırma numaralarına göre*) *İndeks* [Index (by call numbers)] alt bölümünde Serindia koleksiyonunda el yazmalarına verilen *Sınıflandırma numarası* [Call No.] esas alınarak *Önceki sınıflandırma numarası* [Former call no.], *Taishō Tripiṭaka'daki yeri* [Taishō Tripiṭaka localization] ve *Katalog Numarası* [Cat. no.] verilerek bir eşlemeye gidilmiştir (307-310. s).

Chinese texts

Index (by call numbers)

Call No.	Former call no.	Taishō Tripiṭaka localization	Cat. no.
SI 1450	Kr IV/329	T. 220 vol. 5 p. 624a12-14 = T. 220 vol. 5 p. 624a28-b1.	# 0440
SI 1777	Kr IV/250	T. 374 vol.12 p. 441a28-b12 = T. 375 vol.12 p. 682e26-683a11.	# 0516
SI 1778	Kr IV/251	T. 235 vol. 8 p. 750e27-751a14.	# 0275

(*Başlıklara göre*) *İndeks* [Index (by titles)] alt bölümünde el yazmalarının Çince başlığı altında Serindia koleksiyonundaki *Sınıflandırma numarası* [Call No.], *Önceki sınıflandırma numarası* [Former call no.], *Katalog Numarası* [Cat. no.] ve *Taishō Tripiṭaka'daki yeri* [Taishō Tripiṭaka localization] gösterilmiştir (311-317. s).

Index (by titles)

大乘大悲分陀利經 <i>Da cheng da bei fen tuo li jing</i> (<i>Karunāpūṇḍarikasūtra</i>) T. 157, Vol. 3			
SI 4084	(4b Kr/185)	# 0383	173a11-25
SI 4083	(4b Kr/181)	# 0382	173c24-174a21
SI 3864	(4b Kr/38)	# 0384	174a19-21
SI 4006	(4b Kr/194)	# 0385	174a20-28
SI 3924	(4b Kr/155)	# 0381	174b10-16
SI 4000	(4b Kr/182)	# 0380	174b6-18

Ek: Rusya Bilimler Akademisi Doğu El Yazmaları Enstitüsü Serindia Koleksiyonunun Eski Uygurca metinlerinin fotoğraf koleksiyonu [Appendix: Photo collection of Old Uyghur texts of the IOM, RAS] bölümünde koleksiyonda yer alan Eski Uygurcaya ait yazmaların fotokopileri hakkında bilgilere yer verilmiş ve bu fotokopiler maddeler halinde listelenmiştir (319-325. s).

Eserin son kısmında *Kısaltmalar* [Abbreviations] (327-329. s), *Kaynaklar* [References] (331-354. s) ve *Tıpkıbasımlar* [Plates] (355-386. s) bulunmaktadır.

Bu katalog ile Rusya'daki Eski Uygurca yazmaların envanteri ortaya çıkarılmış ve araştırmacılarının istifadesine sunulmuştur. Bu çalışmanın ortaya çıkması için yoğun emek harcayan Olga Lundysheva, Anna Turanskaya, Hiroshi Umemura ve Peter Zieme'ye teşekkür ederiz.

Kısaltmalar:

akt. aktaran
bkz. bakınız
s sayfa

Kaynaklar:

- Barnett, L.D. (tarihsiz): *Preliminary list of manuscripts in languages of Central Asia and Sanskrit, from the collections made by Sir Marc Aurel Stein, KCIE*. Unpublished typescript. (akt. Elverskog 2020: 19, 9. dipnot).
- Elverskog, Johan (2020): *Budist Uygur Edebiyatı*. Çevirenler: Mustafa Ağca, Dilek Uzunkaya. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Guangchang, Fang (2013): *Dunhuang Manuscripts in the Collection of the Fu Ssu-Nien Library*. Taipei: Institute of History and Philology, Academia Sinica.
- Halén, Harry (2010): *C.G.E. Mannerheimin Aasian-ratsastuksen aineistoa 1906-08 1. Muistiinpanoja retkeltä sekä muuta siihen liittyvää aineistoa 2. Fragmenttikokoelma Suomalais-Ugrilaisen Seuran talletus*. Helsinki: Uudistettu laitos.
- Hiroshi, Umemera (1990): "Uyghur Manuscripts Preserved in the People's Republic of China". Documents et archives provenant de l'Asie centrale: Actes du colloque Franco-Japonais. Kyoto Soc.

Franco-Japonaise des Etudes Orientales: 175-186. (akt. Elverskog 2020: 20, 12. dipnot).

Kudara, Kōgi (1980): *A Provisinal Catalogue of Uigur Manuscripts Preserved at the Ethnographical Museum of Sweden*. Stockholm (akt. Elverskog 2020: 20, 13. dipnot).

Lundysheva, Olga, Anna Turanskaya, Hiroshi Umemura (2021): *Catalogue of the Old Uyghur Manuscripts and Blockprints in the Serindia Collection of the Institute of Oriental Manuscripts, RAS*. Volume 1 edited by IOM, RAS & The Toyo Bunko. Tokyo: Toyo Bunko, ISBN: 978-4-8097-0306-5, 2021.

Sertkaya, Osman Fikri, Kogi Kudara (1987): *A Provisional Catalogue of Central Asian Fragments preserved at The Library of Istanbul University*. İstanbul (Yayımlanmamış daktilo yazısı).

Tōru, Haneda, Yamada Nobua (1961): “A List of the Manuscripts Remains in Uygur Script Preserved in the Ryūkoku Library”. *Monumenta Serindia* 4: 171-206.

Umemura, Hiroshi, Masahiro Shōgaito, Yutaka Yoshida, Abdurishid Yakup (2002): *Toyobunko-shozu St. Petersburg Uiguru-moji, Sogudo-moji, Mani-moji-shahon maikurofirumu-karimokuroku*. Tokyo: Chūōdaigaku Sōgōseisaku Gakubu, Umemura Kenkyūshitsu. [İngilizce Başlık: *A Provisional Catalogue of the Microfilms of Uighur, Sogdian and Manichaeian Manuscripts belonging to the St. Petersburg Branch of Institute of Oriental Studies Russian Academy of Sciences brought to the Toyo Bunko, 1st edition.*].

Tümer KARAAYAK

tumerkaraayak@gmail.com